

**Pedagogisch Beleidsplan
Verticale groep
0 - 4 jaar**

Voorwoord

Kinderen hebben behoefte aan structuur, duidelijkheid en regelmaat. Daarom bestaat een dag bij kindercentrum De Boefjes uit herkenbare terugkerende onderdelen. Spelen, eten, drinken, slapen, verschonen, liedjes zingen, voorlezen, dansen en babbelen: alles op zijn tijd.

Ons pedagogisch beleidsplan omvat een pedagogische missie, visie en vier basisdoelen volgens de Wet Kinderopvang (IKK) ; gerelateerd aan de basisbehoeften van kinderen in het algemeen en de basishouding van de groepsleidsters en biedt een richtlijn aan voor pedagogisch handelen van de leidsters.

De groepsleiding van het kindercentrum heeft gekozen voor een open uitgangspunt: de opvang moet toegankelijk zijn voor ieder kind en zijn of haar ouders.

In dit pedagogisch beleidsplan proberen wij duidelijk te maken hoe we werken en waarom we dat zo doen.

Een pedagogisch beleidsplan is nooit af. Het is een voortdurend proces van pedagogische vernieuwing. Het gaat om blijvend nadenken over wat je wilt met de kinderen, nieuwe dingen uitproberen, elkaar kritische vragen durven stellen, regels ter discussie durven stellen.

Het pedagogisch beleidsplan maakt voor ouders en medewerkers duidelijk waar kindercentrum De Boefjes voor staat, wat zij belangrijk vindt in de opvoeding van de kinderen en op welke manier hier uitvoering aan wordt gegeven. Het beleid is hierdoor inzichtelijk en er kan gemakkelijker over gepraat worden. Het pedagogisch beleidsplan biedt de leidsters een houvast in het werken met de kinderen en de ouders een mogelijkheid om te kiezen op onze pedagogische opvattingen en is een vertaling van het pedagogisch beleid naar de praktijk van alle dag.

INDEX

1. Inleiding	4
2. Onze missie en visie	4
2.1 Missie	4
2.2 Visie	5
3. Vier basisdoelen van de Wet Kinderopvang	5
3.1 De rol van onze pedagogische medewerkers	5
3.2 Interactievaardigheden	6
3.2.1 Sensitieve responsiteit	6
3.2.2 Respect voor de autonomie	6
3.2.3 Structuur en grenzen stellen	6
3.2.4 Praten en uitleggen	7
3.2.5 Ontwikkelings stimulering	7
3.2.6 Begeleiden van interacties tussen kinderen	7
4. Het bieden van emotionele veiligheid	8
4.1 Vaste pedagogische medewerkers	9
5. Bevorderen van de persoonlijke competentie	9
6. Bevorderen van de sociale competentie	10
7. Overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden	12
8. De verschillende ontwikkelingsgebieden	13
9. (Spel) activiteiten	14
10. Hygiëne op het kinderdagverblijf	15
10.1 Algemene hygiëne	15
11. Beleid gezondheid en veiligheid	16
11.1 Risico- inventarisatie	16
12. Meldcode Kindermishandeling	17
13. De groep	18
13.1 Kennismaking en wennen	18
13.2 Dagindeling	19
13.3 Binnenruimte	19
13.4 Buitenruimte	20
14. Beroepskrachten en stagiaires	21
14.1 Mentor systeem	22
14.2 Vier- Ogen principe en achterwacht-calamiteiten regelingen	23
14.3 Cameratoezicht	23
14.4 Deskundigheidsbevordering	25
15. Verhouding thuis, kindercentrum en basisschool	26
15.1 oudercontacten	26
15.2 overdracht naar de basisschool	27
15.3 oudercommissie	27
16. (Huis)Regels	28
17. Algemene praktische informatie	29
17.1 openingstijden	29
17.2 inschrijving/plaatsing	29
17.3 zieke kinderen	30
17.4 eten en drinken	31
17.5 ruildagen	31
17.6 extra dagen	31
17.7 wijzigingen en opzegging	32
17.8 Klachtenprocedure	32

1. Inleiding

Tussen het Sarphatipark en de Albert Cuypmarkt vindt u De Boefjes, een klein, huiselijk kindercentrum opgericht in 1997. Sinds februari 2015 overgenomen door Steluta Lepinzaan. Op de Govert Flinckstraat nr. 198 is onze verticale groep gevestigd. Deze ruimte beschikt over een mooie tuin met speelhuis en grote zandbak.

Met meer dan 20 jaar ervaring is De Boefjes een begrip in de Pijp op het gebied van kwalitatief hoogstaande kinderopvang. De Boefjes biedt een veilige plek waar kinderen volop uitdaging vinden en alle mogelijkheden krijgen om te groeien. Wij doen er alles aan om onze dienstverlening op het hoogste niveau te houden. Het aanbieden van hoogwaardige pedagogische kwaliteit is hierbij erg belangrijk.

Dit pedagogisch beleid beschrijft hoe wij pedagogische kwaliteit vormgeven aan de hand van onze visie en onze houding ten aanzien van het werken met kinderen in de leeftijdsgroep van 0 tot 4 jaar. Kaders van ons pedagogisch beleid worden gevormd door de Wet Kinderopvang (inclusief de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang IKK).

Toekomstvisie

De Boefjes is altijd volop in ontwikkeling. Wij vinden het belangrijk om vernieuwde kennisinzichten mee te nemen in ons aanbod en blijven continu behoeften toetsen en mogelijkheden bekijken om hier adequaat op in te spelen. Zo gaan wij in 2018 oa. werken aan het specialisme babyopvang. Hiermee ontwikkelen wij een specifiek beleid en omgeving passend bij de zeer specifieke behoefte van kinderen van 0 tot 1 jaar.

2. Onze missie en visie

2.1. Missie:

Bij De Boefjes gaat het om kinderen. Hun behoefte aan veiligheid, geborgenheid en vertrouwen is ons basis uitgangspunt bij alles wat we doen. Wanneer een kind zich veilig voelt, zal hij vertrouwen krijgen in de omgeving en in zichzelf waardoor hij, vanuit die veilige basis, de omgeving durft te gaan ontdekken en nieuwe dingen durft te proberen. Een kind zal hierdoor in staat zijn zijn nieuwe vaardigheden te oefenen en zichzelf verder te ontwikkelen.

Wij bieden huiselijk, kleinschalig en professionele opvang met enthousiaste, creatieve en vaste pedagogisch medewerkers. Van iedere dag maken wij een gezellige en leerzame dag met kinderen en ouders. Wij willen een huiselijke sfeer creëren zodat kinderen zich vertrouwd en veilig voelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen. Hierbij hebben we respect voor de eigen ontwikkeling en krachten. Continuïteit en professionaliteit zorgen ook voor een veilige en vertrouwde omgeving. De kinderen hebben elke dag een vertrouwd gezicht doordat er twee vaste, professionele pedagogisch medewerkers aanwezig zijn.

Wij vangen onze kinderen op in een veilige en gezonde kinderopvang.

Dit doen we door:

- Kinderen af te schermen van grote risico's
- Kinderen te leren omgaan met kleinere risico's
- Kinderen uit te dagen en te prikkelen in hun omgeving

2.2. Visie:

Kindercentrum De Boefjes staat voor kinderopvang waar gewerkt wordt met passie.

We werken vanuit de behoeften en mogelijkheden van elk individueel kind. Ieder kind is uniek en welkom bij ons. We investeren in een persoonlijke band met onze kinderen en doordat wij kinderen kennen en hen volgen in hun ontwikkeling weten we wat ze kunnen, wat hun interesses zijn en hoe wij hen het beste kunnen uitdagen om net een stapje verder te komen. Wij ondersteunen, grijpen kansen die zich voordoen en creëren deze om tot ontwikkeling te komen. Spelenderwijs bieden wij aanbod voor een brede ontwikkeling.

Onze pedagogisch medewerkers spelen een sleutelrol in het werken volgens onze pedagogische visie.

Bij De Boefjes werken wij aan veiligheid en uitdaging door kinderen op een positieve manier te benaderen. Pedagogisch medewerkers geven op een positieve manier gestalte aan het aansluiten bij kinderen en hen een stapje verder te helpen in de ontwikkeling om zo het resultaat groei te bereiken.

De Boefjes biedt veiligheid en uitdaging met als gewenst resultaat groei van het kind, op allerlei vlakken.

De kinderen krijgen veel ruimte om zich te ontwikkelen en op ontdekkingstocht te gaan. Wij zorgen voor passend spelmateriaal en uitdagende hoeken waardoor ieder kind een leerzame, gezellige en uitdagende dag bij ons heeft.

Voor de kinderen is het van belang dat er goed contact is tussen ouders en de pedagogisch medewerkers. Een prettig gevoel van de ouder op de opvang heeft ook een positieve weerslag op het kind. Het werken met mentor kinderen draagt hierbij aan mee.

De belangrijkste aandachtspunten binnen het vormgeven van het beleid zijn:

- Het bewustzijn van mogelijke risico's
- Het voeren van een goed beleid op grote risico's
- Het gesprek hierover aangaan met elkaar

Dit alles met als doel, een veilig en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

3. Vier basisdoelen van de Wet Kinderopvang

De Boefjes biedt kinderopvang volgens de vier doelen zoals deze beschreven zijn in de wet Kinderopvang.

Deze vier doelen vormen de basis van ons aanbod.

1. Het bieden van emotionele veiligheid
2. Het bevorderen van persoonlijke competentie
3. Het bevorderen van sociale competentie
4. Overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden

Zij omschrijven datgene wat kinderen nodig hebben vanuit de basisbehoeften waar kinderen recht op hebben.

Deze basisbehoeften zijn:

- recht op lichamelijke verzorging, voeding en (slaap);
- recht op veiligheid en continuïteit, genegenheid en geborgenheid;
- recht op ontwikkeling en competenties;
- recht op erkenning en waardering voor het ontwikkelen van een positief zelfbeeld.

Kinderen hebben de behoefte om een goed mens te zijn en willen graag voldoen aan de verwachting, normen en regels die gesteld worden.

3.1. De rol van onze pedagogische medewerkers

Onze pedagogische medewerkers zijn de spil in de uitvoering van het pedagogisch beleid. Hun inzicht en begrip voor de kinderen en de manier waarop zij met de kinderen omgaan, bepaalt de kwaliteit van onze organisatie.

Zij zorgen ervoor dat de kinderen zich veilig en prettig voelen, zij begeleiden de kinderen bij het leren en ontwikkelen.

Een kind wat lekker in zijn vel zit is spontaan, oogt ontspannen, is nieuwsgierig en durft zichzelf te zijn. Je goed voelen, heeft een grote invloed op je ontwikkeling als persoon. Het betekent dat een kind, met hulp van de omgeving, zo met de wereld kan omgaan dat een hoop basisbehoeftes worden bevredigd. Lekker in je vel zitten heeft een positieve invloed op je zelfbeeld.

3.2. Interactievaardigheden

Interactievaardigheden zijn de vaardigheden die een pedagogisch medewerker inzet tijdens de omgang (interactie) met alle kinderen in de groep. Een juiste en kwalitatieve inzet van deze vaardigheden is belangrijk omdat ze het welzijn van de kinderen en hun ontwikkeling bevorderen.

We onderscheiden zes interactievaardigheden:

3.2.1 Sensitieve responsiviteit

Dit wordt ook wel warmte of ondersteunende aanwezigheid genoemd. De pedagogisch medewerkers zijn gevoelig (sensitief) en beschikken over de vaardigheid om signalen van de kinderen op te merken en daar op een passende wijze op te reageren (responsief). Ze nemen de tijd voor kinderen en hebben een positieve benadering. Uitgangspunt is dat ieder kind zich mag uiten, zich opgemerkt en begrepen voelt.

3.2.2 Respect voor de autonomie

Respect voor autonomie betekent kinderen voor vol aanzien en rekening houden met hun gevoelens, wensen en mogelijkheden en daarover met het kind in gesprek gaan. Praten mét een kind (ondersteunende en begeleidende houding) in plaats van tegen een kind of over zijn hoofd heen. Pedagogische medewerkers geven kinderen de ruimte om actief dingen zelf te proberen en er is waardering voor elk individu, want ieder kind is uniek.

Bij respect voor autonomie hoort ook het voorbereiden op de dingen die komen gaan en een kind een eigen inbreng in de gang van zaken te geven, zodat het niet volledig afhankelijk is van wat een volwassene wil doen.

3.2.3 Structuur en grenzen stellen

Kinderen hebben behoefte aan duidelijkheid en structuur. Het geeft kinderen houvast en vergroot daarmee het gevoel van veiligheid en zekerheid. Op onze locaties vinden kinderen structuur in een vaste groep en pedagogisch medewerkers, een vaste dagindeling, vaste plekken voor de verschillende activiteiten, vaste plaatsen voor materialen en een duidelijke opbouw van activiteiten. Ook rituelen, zoals bijvoorbeeld een goede morgen liedje of een liedje aan het begin van de maaltijd, helpen de kinderen om de structuur te onthouden en om te weten wat er van ze wordt verwacht.

Pedagogisch medewerkers zorgen voor de dagelijkse structuur, zij hebben overzicht en kijken vooruit, zij weten waar ze naar toe willen en hoe ze dit willen bereiken. In hun aanwezigheid zelf bieden structuur door voorspelbaar en consequent te zijn in gedrag. Door consequent en respectvol grenzen te stellen aan het gedrag van kinderen, weten kinderen wat van hen verwacht wordt en wat wel en wat niet mag. Door situaties positief te benaderen, zelf het goede voorbeeld te geven, gedragsregels regelmatig te herhalen, gewenst

gedrag te benoemen en te belonen, kan gewenst gedrag in stand blijven. Wanneer een kind iets doet, wat niet mag, is het belangrijk dat je kort uitlegt waarom dat gedrag niet geaccepteerd wordt. Ook kun je uitleggen wat de gevolgen van deze daden zijn voor een ander en voor de gevoelens van een ander.

3.2.4 Praten en uitleggen

Door middel van taal leren kinderen zichzelf en de wereld om zich heen te begrijpen. De gehele dag is er taal (uitwisseling van interacties) en zijn pedagogisch medewerkers zeer alert op initiatieven van het kind. Ze luisteren met aandacht naar wat de kinderen proberen te vertellen (verbaal en non-verbaal) en reageren daar op. Naast woorden gebruiken ze ook hierbij oogcontact, lichaamstaal, op schoot nemen, troosten, samen lachen en verwoorden dat wat ze zien bij het kind. Ze vertellen ook aan de kinderen wat ze doen. Door veel uitleg te geven en te praten met kinderen in een vorm, tempo en inhoud die aansluit bij het niveau van het kind, krijgen kinderen grip op wat er gebeurt en na een tijdje kunnen ze ook zelf vertellen wat ze willen.

3.2.5 Ontwikkelingsstimulering

Bij ontwikkelingsstimulering gaat het om de dingen die je als pedagogisch medewerker doet om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren. Daarvoor moet je het kind volgen in zijn ontwikkeling en aansluiten bij de behoeften en interesses van het kind. Hiervoor moet je niet alleen op de hoogte zijn van het ontwikkelingsverloop van kinderen, je moet ook weten hoe je kinderen moet observeren. Die observaties zijn dan weer het uitgangspunt voor hoe je handelt.

Kansen grijpen en kansen creëren

Pedagogisch medewerkers stimuleren ontwikkeling door te praten over en wijzen op nieuwe mogelijkheden in bestaande activiteiten en materialen, ook nodigen wij kinderen uit om juist nieuwe activiteiten en materialen te onderzoeken. Ontdekken mogen kinderen met hun hele lijf, op hun eigen manier en in hun eigen tempo. Wij stimuleren de kinderen om te verkennen en te beleven: het voelen van plaksel is veel belangrijker dan het uiteindelijke plakwerk. Sommige kinderen leren vooral door te imiteren, of kijken eerst heel goed wat er gebeurt, daarvoor krijgen ze bij ons alle ruimte. De pedagogisch medewerkers grijpen en creëren kansen om met de kinderen te praten, te onderzoeken, te ervaren en te leren.

Verkennen, verbinden, verrijken

Verkennen, verbinden, verrijken is een methodiek van drie stappen waarbij pedagogisch medewerkers kijken naar de situatie (verkennen), inschatten wat de behoefte is en daarop inspringen (verbinden) en kansen grijpen om te verdiepen (verrijken). Door het zorgvuldig inzetten van deze acties hebben pedagogisch medewerkers altijd oog voor hoe het met de kinderen gaat, wat ze doen en welke signalen ze afgeven.

Wanneer kinderen zich helemaal veilig en prettig voelen is er ruimte om te leren en daar springen wij dan op in door passend aanbod waarin kinderen uitgedaagd worden om net een stapje verder te maken dan zij hiervoor van zichzelf inzicht hadden.

3.2.6. Begeleiden van interacties tussen kinderen

Binnen de kinderopvang verblijven kinderen in groepsverband. Het is positief voor de ontwikkeling van kinderen om spelenderwijs ervaringen op te doen met leeftijdsgenootjes. Ze maken samen plezier, ze leren van en met elkaar en doen zo ervaring op. Een ideale plaats om sociale vaardigheden te oefenen voor later in de maatschappij. Pedagogisch medewerkers creëren situaties waarin positieve interacties tussen kinderen gestimuleerd worden, ze bevorderen de aandacht van de kinderen voor elkaar, ze versterken de onderlinge relatie door bijvoorbeeld kinderen bij spel te betrekken en samenspel te ondersteunen.

Medewerkers geven de kinderen de gelegenheid om hun onderlinge botsingen samen op te lossen omdat kinderen daar van leren hoe ze met anderen om kunnen gaan. Als de kinderen er samen niet uitkomen, bieden ze steun bij het vinden van een oplossing. Natuurlijk zorgen ze altijd voor een veilige omgeving waarin de kinderen weten dat ze beschermd worden tegen agressie en pijn

4. Het bieden van emotionele veiligheid (doel 1)

De basis van al het handelen van onze vaste leidsters is het bieden van een gevoel van veiligheid aan de kinderen. Wij zullen zorgvol omgaan met de emoties van de kinderen, door begrip te tonen en troost te bieden. Elk kind kan bij ons rekenen op veiligheid, geborgenheid en vertrouwdeheid.

De scheiding van thuis altijd zo goed mogelijk proberen op te vangen met een afscheidsritueel. De vertrouwensrelatie daarbij is voor kinderen onmisbaar. Ook hechten wij veel waarde aan ritme, regels en vaste rituelen, omdat deze ervoor zorgen dat kinderen zich zeker voelen. Een veilige omgeving, persoonlijk contact en de aanwezigheid van bekende groepsgenootjes dragen bij tot het verkrijgen van een veilig gevoel. Dit gevoel zal bijdragen aan de emotionele ontwikkeling van onze kinderen.

Emotionele veiligheid, je veilig en beschermd voelen, speelt een grote rol in het hechtingsproces en is daarom ook in onze kinderopvang van essentieel belang. Een kind krijgt in de leeftijd van zes maanden tot een jaar een duidelijke voorkeur voor bepaalde personen, waar hij of zij zich vertrouwd bij voelt en liever niet van hen gescheiden wil worden. Het vermogen om te weten dat de vertrouwde persoon terugkomt hebben zij nog niet, dit ontwikkelen zij pas in het tweede levensjaar.

Een kind kan gehecht raken aan meer dan één persoon en kinderen kunnen ook gehecht raken aan andere opvoeders dan de ouders, zoals pedagogisch medewerkers.

De Boefjes streeft naar een vergelijkbare thuissituatie, denkende aan een aantal zaken zoals:

- een warm, sfeervol, schoon en veilig ingerichte locatie
- goed opgeleid personeel, maar ook met feeling voor kinderen.
- goede structuur & duidelijkheid voor de kinderen dit scheidt rust.
- kinderen betrekken bij ontwikkelingen binnen De Boefjes (kind gesprekjes etc).
- kinderen individueel en in samenspel begeleiden
- behoeften van een kind op tijd inschatten en op inspelen

De leidsters communiceren met de kinderen

Bij het aanspreken van de kinderen worden de kinderen aangekeken.

Tevens gaan de leidsters door de knie om op gelijke hoogte van het kind te komen de leidsters nemen de tijd om op antwoord te wachten en vullen aan waar nodig zodat het kind op zijn/haar tempo het antwoord kan bevestigen.

De leidsters luisteren naar de behoeften van een kind en de kinderen krijgen de ruimte om vragen te stellen en er wordt serieus antwoord op gegeven.

Ook krijgen de kinderen de kans om zelf te antwoorden .

Bij De Boefjes is er de regel dat als er iemand praat, de ander wacht totdat de ander uitgesproken is. Vervolgens geldt dan weer die regel voor het kind dat dan het woord heeft.

De leidsters houden de stemming en de behoeften van een kind goed in de gaten om hier op tijd op in te kunnen spelen. De Boefjes voert buiten de gewone communicatie ook individuele kind gesprekken. Bij De Boefjes is er ook ruimte voor veel humor bij zowel de leidsters als de kinderen.

4.1 Vaste pedagogische medewerkers

De kinderen wordt opvangen door vaste pedagogisch medewerkers, die op vaste dagen werken en die de kinderen goed kennen en hiermee voorziet in de behoefte aan veiligheid en geborgenheid. Andersom is het ook belangrijk dat de kinderen de pedagogisch medewerkers kent, dat het bekende gezichten zijn waarvan hij weet dat hij ze kan vertrouwen. Zo weten de leidsters goed wat er bij ieder kind speelt.

De kinderen weten de namen van de leidsters en zij zijn tevens de contactpersoon voor de kinderen. Nieuwe kinderen wennen snel bij De Boefjes en ze maken snel vriendjes en vriendinnetjes, een andere taal vormt hierin geen probleem. Kinderen pikken de Nederlandse taal snel op.

De pedagogische medewerkers hebben een respectvolle houding naar de kinderen.

De (normale) uitingen van kinderen worden geaccepteerd en gerespecteerd.

De niet normale uitingen zoals schelden en plagen etc.. wordt respectvol gecorrigeerd.

De kinderen kunnen boos, bang, vrolijk en opgewonden zijn en er wordt hier goed op ingespeeld. Kinderen kunnen bij De Boefjes hun eigen initiatieven kwijt en krijgen de ruimte om dingen te ontdekken en dingen op hun eigen manier te doen.

De kinderen mogen iets voor zichzelf doen en in groepsverband.

De kinderen bevinden zich in een respectvolle omgeving. Dagelijks worden de kinderen begroet bij binnenkomst en gedag gezegd wanneer zij weer naar huis gaan. Afscheid nemen is een terugkerend en vertrouwd ritueel.

Er heerst een ontspannen, open sfeer in de groep. De kinderen verblijven in een bekende vertrouwde (binnen- en buiten) ruimte. De Boefjes heeft gekozen voor licht rustgevende kleuren. Tevens heerst er een duidelijke structuur voor de kinderen wanneer er wat georganiseerd word wat onrust voorkomt.

5. Bevorderen van de persoonlijke competentie (doel 2)

Bij De Boefjes stimuleren wij de kinderen, krijgen ze de ruimte en de kans om kennis en vaardigheden op te doen en persoonskenmerken te ontwikkelen; zoals taal en denken, het vermogen zelf problemen op te lossen, creativiteit en fantasie.

De Boefjes biedt dagelijks diverse (educatieve, lichamelijke) activiteiten aan waarbij de kinderen hun persoonlijke competentie ontwikkelen. Er wordt gekeken in hoeverre het kind zelfvertrouwen heeft en waar het gestimuleerd moet worden. Binnen De Boefjes heerst een sfeer dat kinderen gelijk behandeld worden, niemand wordt voorgetrokken ongeacht de afkomst etc.. waardoor de kinderen zich gelijkwaardig voelen.

De Boefjes is van mening dat een goede basis, een juiste start is voor verdere ontwikkelingen. Hierdoor durven de kinderen ook vragen te stellen zonder schaamte, als ze bepaalde zaken niet weten of juist willen weten zonder bang te zijn dat ze commentaar van andere kinderen zullen krijgen.

Sterker nog, de andere kinderen proberen de leidsters te helpen door hun eigen oplossingen aan te dragen, die dan waar nodig door de leidsters gecorrigeerd worden. De kinderen worden - indien nodig - dagelijks geholpen met hun taalvaardigheden.

De beroepskracht ondersteunt en stimuleert individuele kinderen. Tijdens de omgang met de kinderen, vertellen de leidsters vooraf aan de kinderen wat ze eventueel gaan doen zodat het de kinderen duidelijk is en ze niet verrast zijn bij de start van activiteiten. Zoals bijvoorbeeld: 'we gaan nu opruimen en dan eten', 'we trekken onze schoenen en doen onze jas aan' etc. Tevens hebben de pedagogische medewerkers een voorbeeldfunctie en doen de zaken voor: hoe iets goed moet gebeuren, zoals een jas ophangen. De leidster legt dan tevens uit hoe de

kinderen het goed kunnen doen, of samen het speelgoed opruimen en erbij vertellen waar alles hoort.

De leidsters zien de acties van de kinderen, wanneer de kinderen (na correctie) het goed hebben gedaan worden de kinderen beloond door een aai over hun bol of een compliment. De kinderen worden aangemoedigd waar nodig, en tegelijkertijd speelt de leidster erop in of een kind bang is of een bepaalde activiteit juist leuk vindt.

Indien een kind bedroefd of verdrietig is door bijvoorbeeld het verliezen van een spel, dan wordt het kind getroost en gestimuleerd om zich daardoor niet uit het veld te laten slaan.

De leidsters kennen de kinderen waardoor de wensen en behoeften van het kind kenbaar zijn en sluiten zich hierbij aan.

Indien er iets nieuws of afwijkends plaatsvindt binnen De Boefjes, dan worden de kinderen hiervan vooraf op de hoogte gesteld.

De leidsters maken de capaciteit van de kinderen bewust: 'dit kan jij al, zo groot ben jij'.

De leidsters proberen ook de grenzen te verleggen om de groei van het kind te bevorderen.

Er is een goede interactie tussen de leidsters en de individuele kinderen. Er worden gesprekjes gevoerd met de kinderen en leidsters.

De leidsters raken de kinderen op verschillende manieren aan: aait over de bol, speels tikje, knuffel, etc.

De leidsters reageren op humor van de kinderen en andersom.

Negatief gedrag van de kinderen wordt gecorrigeerd en omgebogen naar positief.

Er is voldoende variatie in activiteiten, waarbij wordt afgewisseld tussen groep en individu; binnen en buiten; druk en rustig; geleid, gestuurd en vrij en variëteit naar ontwikkeling.

Er is aandacht voor leermomenten met extra aandacht voor het motorisch spel van jonge kinderen (gelegenheid en uitdaging) en taal. Binnen De Boefjes kunnen de kinderen zich zelfstandig ontwikkelen, bijvoorbeeld door zelf hun jas/kleren aan/uit te trekken, neus af te veegen, handen wassen etc.

Er zijn ook leermomenten in het kader van het ontwikkelen van persoonlijke competentie.

Kinderen zelf laten denken bijvoorbeeld:

-wat wil je doen?

-hoe wil je dit gaan doen?

Kinderen zelf laten ontdekken

Kinderen zelf conflicten laten oplossen of de leidsters dragen indien nodig daarin bij

Kinderen laten uiten: wat vindt je ervan? hoe vindt je dat? vindt je dat leuk?

Er zijn leermomenten binnen De Boefjes aanwezig in het kader van het eigen maken van normen en waarden als basale omgangsvormen: op de beurt wachten; naam noemen; niet door elkaar praten, etc.

De leidsters zien op tijd de leermomenten van de kinderen en spelen hierop in, ook creëren de leidsters leermomenten voor de kinderen.

6. Bevorderen van de sociale competentie (doel 3)

De kinderen krijgen de ruimte en de kans om kennis en vaardigheden te ontwikkelen die belangrijk zijn voor de contacten met anderen; zoals communiceren, het aangaan van relaties, zich kunnen verplaatsen in anderen, conflicten oplossen en te groeien in de multiculturele samenleving, met begrip en respect voor de waarden en normen uit verschillende culturen en het vieren van rituelen. Wij werken samenlevingsgericht, ouder gericht en kindgericht.

Ons pedagogisch handelen is gebaseerd op de hiervoor beschreven basisdoelen.

Binnen deze basisdoelen heeft iedere pedagogisch medewerker zijn/haar eigen manier van werken: ieder legt zijn/haar eigen persoonlijke accenten. De relatie tussen de groepsleidster

en het kind is het centrale uitgangspunt van pedagogisch handelen. Wij proberen zo in te spelen op de behoefte van ieder kind afzonderlijk, maar het feit dat je te maken hebt met een groep, stelt beperkingen aan de mogelijkheden tot individuele benadering. Wij gaan ervan uit dat ieder kind de drang in zich heeft om zich te ontwikkelen en dat ieder kind dat doet op basis van eigen aanleg en temperament.

Ieder kind doet dit in zijn eigen tempo en op z'n eigen manier. Hiertoe bieden wij ruimtes die ingericht zijn voor kinderen en activiteiten en spelmateriaal dat is afgestemd op de verschillende behoeften en de ontwikkelingsgebieden.

Er zijn huisregels voor de kinderen om de dagelijkse gang van zaken op de juiste manier te laten verlopen. Omdat de kinderen zich allemaal aan deze huisregels moeten houden, is er een herkenning bij de kinderen ontstaan waardoor de omgang met elkaar bevorderd wordt. De leidsters begeleiden de kinderen waar nodig op dit punt.

Dit begrip omvat een heel scala aan sociale kennis en vaardigheden, zoals het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. In principe kan de kinderopvang, juist omdat er sprake is van opvang in groepen, kinderen unieke extra ontwikkelingsmogelijkheden bieden, waarin veel gezinnen niet in kunnen voorzien.

De beroepskracht ondersteunt de kinderen in het contact tussen kinderen onderling. Binnen De Boefjes zijn er groepsactiviteiten/ spelmateriaal voor de hele groep aanwezig ook zijn er voor kleinere groepjes (leeftijd), jongen en meisjes apart wisselend spelmateriaal aanwezig.

De beroepskracht geeft ruimte aan de kinderen om met elkaar om te gaan om bijvoorbeeld iets zelf te vragen aan een ander kind, zelf iets geven aan een ander kind, zelf contact zoeken. Tevens geeft de leidster ondersteuning aan kinderen in het omgaan met elkaar, geeft hulp, geeft uitleg, observeert, knikt, lacht etc.

De beroepskracht ondersteunt kinderen in het voorkomen en oplossen van conflicten.

De leidster ziet mogelijke conflicten op tijd en grijpt op tijd in: 'vraag maar even'; 'hier heb jij een ander speeltje'.

De beroepskracht maakt het conflict bespreekbaar: 'wat is er gebeurd'; 'hebben jullie ruzie?'. en helpt de kinderen een oplossing te zoeken: 'En wat moet je nu doen om het weer goed te maken?', 'Sorry zeggen'.

De kinderen maken deel uit van het groepsgebeuren. De leidster heeft oog voor de kleinste, nieuwste, grootste, drukste, traagste en stilste kinderen en speelt hierop in. Er is ruimte binnen De Boefjes om onderwerpen in de groep te bespreken dit gebeurt bijvoorbeeld als we aan de tafel zitten of in de kring.

De Boefjes viert gezamenlijke rituelen zoals: verjaardagen, Sinterklaas, Kerst etc.

7. Overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden (doel 4)

Kinderen leren om te functioneren in een groter geheel; in de groep en in de maatschappij. Zij leren wat wel en niet mag en hoe je je moet gedragen.

Onze Pedagogisch medewerkers zijn zorgzaam maar stellen ook duidelijke grenzen en geven uitleg waarom iets niet mag. Zij bevorderen de ontwikkeling van de eigen verantwoordelijkheid en laten voorbeeldgedrag zien. De inbreng van kinderen wordt serieus genomen.

De meest positieve en effectieve manier om gewenst gedrag van kinderen aan te moedigen is om ze te belonen. Kinderen reageren positief op complimentjes, aandacht en aanmoedigingen. Ze voelen zich gerespecteerd en hun gevoel van eigenwaarde groeit.

Er wordt gelegenheid geboden voor het socialisatieproces van kinderen. Afspraken, regels en omgangsvormen zijn aanwezig, duidelijk en worden aan kinderen uitgelegd.

Bij De Boefjes zijn omgangsvormen aanwezig:

- het elkaar met de naam aanspreken,
- op je beurt wachten,
- niet door elkaar heen praten

Omgangsvormen in specifieke situaties:

- wat mag en moet tijdens het eten?
- tijdens het spelen
- naar het toilet gaan
- bij ruzie sorry zeggen en het goed maken

De kinderen worden vertrouwd gemaakt met de regels, afspraken en omgangsvormen van De Boefjes. De leidsters leggen de regels en omgangsvormen aan de kinderen uit.

Ook vertellen de leidsters wat de gevolgen zijn van het niet naleven van de regels.

Bij De Boefjes worden de Nederlandse normen en waarden toegepast. Ongeacht uit welke cultuur de kinderen afkomstig zijn: iedereen spreekt Nederlands. Kinderen moeten de kans krijgen om zich de waarden en normen, de 'cultuur' eigen te maken van samenleving waarvan zij deel uitmaken.

Kinderen leren om te functioneren in een groter geheel; in de groep en in de maatschappij. Zij leren wat wel en niet mag en hoe je je moet gedragen.

Onze Pedagogisch medewerkers zijn zorgzaam maar stellen ook duidelijke grenzen en geven uitleg waarom iets niet mag. Zij bevorderen de ontwikkeling van de eigen verantwoordelijkheid en laten voorbeeldgedrag zien. De inbreng van kinderen wordt serieus genomen.

De meest positieve en effectieve manier om gewenst gedrag van kinderen aan te moedigen is om ze te belonen. Kinderen reageren positief op complimentjes, aandacht en aanmoedigingen. Ze voelen zich gerespecteerd en hun gevoel van eigenwaarde groeit.

Er wordt gelegenheid geboden voor het socialisatieproces van kinderen. Afspraken, regels en omgangsvormen zijn aanwezig, duidelijk en worden aan kinderen uitgelegd.

8. De verschillende ontwikkelingsgebieden

Voor ons is het eigen en unieke ontwikkelingstempo van de kinderen maatgevend in de begeleiding van de kinderen.

Wij stimuleren kinderen op verschillende ontwikkelingsgebieden, zoals:

- Lichamelijke ontwikkeling (bijv. leren lopen)
- Cognitieve ontwikkeling / verstandelijke ontwikkeling (bijv. ruimtelijk inzicht)
- Taalontwikkeling (bijv. leren praten)
- Emotionele ontwikkeling (bijv. leren opkomen voor zichzelf)
- Sociale ontwikkeling (bijv. respect voor elkaar en goed samenspel)
- Zintuiglijke ontwikkeling (bijv. ooghand coördinatie)

Al deze ontwikkelingsgebieden komen vaker aan bod dan u wellicht denkt. Kinderen zijn de hele dag bezig om zich te ontwikkelen op allerlei vlakken.

Wij richten ons gedurende de dag zoveel mogelijk op het stimuleren van de kinderen. Kinderen geven zelf aan op welk niveau ze zitten en waar ze aan toe zijn.

Stimuleren van de grove motoriek doen wij bijvoorbeeld door:

- Lopen en rennen
- Fietsen
- Klimmen
- Kopje duiken, rollen etc.

Stimuleren van de fijne motoriek gebeurt o.a. door tekenen, rijgen, verven, kleien, knippen, scheuren en plakken.

Wij accepteren kinderen tijdens alle activiteiten zoals ze zijn en geven hun vertrouwen in hun eigen vermogen met respect voor hun autonomie.

Ook besteden wij gedurende de dag veel aandacht aan de zelfstandigheid van de kinderen. Wij doen dit door kinderen zoveel mogelijk alles zelf te laten proberen (aankleden, eten, drinken etc.) Ook stimuleren wij de zelfstandigheid door het geven van kleine opdrachtjes en door kinderen zelf beslissingen te laten nemen m.b.t. activiteiten die plaatsvinden binnen de groep. Een positief zelfbeeld is hierbij echter van groot belang en wij zullen de kinderen dan ook bewust laten merken dat we trots op hen zijn.

Om kinderen te stimuleren in hun taalgebruik, maken wij gebruik van verschillende boekjes, memorie, lotto, peuterdomino en kwartet spelletjes. Ook doen we verschillende kringactiviteiten waarbij de spraak van kinderen op een speelse manier wordt geactiveerd.

Om de cognitieve ontwikkeling van onze kinderen te stimuleren bieden wij veelsoortige materialen aan, zoals: puzzels, duplo, insteekmozaïek, vormenplankjes en kleurspelletjes. Ook dit ontwikkelingsgebied komt veelal voor in de gezamenlijke kringactiviteiten.

Ook voelen, ruiken, luisteren en proeven gaat bij kinderen de hele dag door. Deze zintuigen stimuleren wij door de kinderen in contact te brengen met water, vingerverf, klei, Tijdens de maaltijden worden de smaak - en reukontwikkeling gestimuleerd.

De ooghand coördinatie wordt bevorderd met de volgende materialen: verschillende constructiematerialen, kralen, duplo, treinbaan etc.

Luisteren oefenen wij door verhaaltjes, kringgesprekken, woordspelletjes, opdrachten door het gebruik van diverse muziekinstrumenten tijdens kringactiviteiten. Zoals gezamenlijk luisteren naar Memorabelen Momenten.

Daarnaast dragen we zorg voor de rust; kinderen gaan op tijd naar bed en slapen zo nodig meerdere keren op een dag, regelmaat; door dagelijks terugkerende momenten aan te bieden en reinheid; door voor en na elke maaltijd de handen te wassen, regelmatig te verschoneren etc..

9. (Spel) activiteiten

Spel is erg belangrijk voor de ontwikkeling van het kind. Spel neemt in het leven van het kind een grote rol in. Al spelend ontwikkelt een kind zich. Voor de kinderen is spelen een vanzelfsprekende bezigheid. Kinderen hebben een enorme behoefte aan spel. Gelukkig, want spel is van groot belang voor de ontwikkeling van het kind.

Jonge kinderen volgen hun eigen ritme, wat langzaam over gaat in het ritme van het dagverblijf. Door de verschillende kinderen zien de dagen er verschillend uit, soms een speeldagje en soms een knutseldagje. We proberen om zoveel mogelijk de wensen van het kind te vervullen door bijvoorbeeld de groep op te splitsen en zo verschillende activiteiten aan te bieden. Zo kunnen de kinderen kiezen. Tijdens het rustmoment tussen de middag is er voor de oudste peuters, die niet meer slapen tussen de middag, tijd om eens wat moeilijkere activiteiten uit te proberen zoals knippen, prikken en denkwerkjes (3+boekjes). In de knutselactiviteiten besteden wij aandacht aan de seizoenen en aan de nationale feestdagen. Sinterklaas wordt daarbij uiteraard als hét kinderfeest gezien. Op het bord in de hal kunt u elke dag zien welke activiteiten er die dag ondernomen zijn op de groep.

Soorten (spel)activiteiten

De activiteiten die binnen de Boefjes plaatsvinden zijn ondersteunend aan de verschillende opvoedingsdoelen. Bij de keuze van thema's en activiteiten leggen wij de nadruk op het prikkelen van de zintuigen en de beleving van het proces. Het gaat er niet om dat de kinderen aan het eind van de dag hun knutselwerkjes afleveren, maar dat ze geïnspireerd raken en plezier beleven aan het creëren van het knutselwerkje. Muziek is een belangrijke activiteit binnen ons dagverblijf; dat heeft een positieve invloed op de totale ontwikkeling van het kind. Naast deze activiteiten worden verjaardagen en afscheidsfeesten van de kinderen tot een bijzondere gebeurtenis gemaakt. Het feestvarken wordt uitgebreid in het zonnetje gezet op de groep. Binnen de Boefjes bieden wij onder andere de volgende activiteiten aan; bewegen op muziek, knutselen, kiekeboe- spelletjes, bouwen, puzzelen, zingen en nog veel meer.

Bewegingsspel: motorische activiteit op de voorgrond, kruipen, rennen, hinkelen en fietsen. Als kinderen ouder worden zie je dat bewegingsspel gecombineerd gaat worden met andere spelvormen bijvoorbeeld rennen gaat over in spelen met een bal. Voorbeelden: overgooien, rollen met de bal, dieren en bewegingen nadoen, klimmen en kruipen.

Constructiespel: in dit soort spel speelt een kind met voorwerpen en maakt hier iets van. Het combineert hiermee denken en handelen, waarbij oog en handcoördinatie (zien en pakken) een belangrijke rol spelen. Voorbeelden: Houten treinbaan, houten blokken, grote en kleine duplo blokken, voorwerpen verstoppen en zoeken.

Fantasiespel: hier doen kinderen "alsof". Ze gebruiken hun fantasie bij hun spel. Bijvoorbeeld het koken in de keuken, het spelen met verkleedkleden, schminken als dieren, ze doen dan ook dieren na, zelf laten tekenen, wat heb jij gemaakt?, stimuleren in het bakken van taartjes, thee zetten, vader en moedertje spelen en op vakantie gaan, kinderen zelf uit een dik boek laten voorlezen.

10. Hygiëne op het kinderdagverblijf

Kindercentrum De Boefjes werkt met een protocol hygiëne en veiligheid. Wij worden als kindercentrum gecontroleerd door de GGD en brandweer op zaken als hygiëne en veiligheid. Goedkeuring van deze instellingen telt mee voor het behoud van onze vergunning. Door een goede hygiëne proberen we ziektes te voorkomen. Ook is dit plan bedoeld om werknemers een handreiking te bieden bij het werken met kinderen, te voldoen aan de GG&GD eisen en voor ouders/verzorgers aan te tonen dat er hygiënisch wordt gewerkt.

Hygiëne speelt bij De Boefjes een belangrijke rol. Wij zijn constant bezig de hygiëne op het hoogste niveau te houden. Door nalatigheid van voorschriften met betrekking tot hygiëne, bestaat immers de kans dat op het dagverblijf onnodig levensvoorwaarden gecreëerd worden voor bacteriën en virussen. Wij kunnen niet uitsluiten dat een kind geen enkele bacterie of virus via het dagverblijf oploopt, maar wij kunnen wel veel onnodige overdrachten voorkomen. Door goed te letten op de algehele hygiëne kan worden voorkomen dat veel ziektekiemen de kans krijgen voort te bestaan.

Waarom een -protocol voedingshygiëne op een kindercentrum?

Binnen een kindercentrum wordt er voedsel verwerkt. Het is zeer belangrijk dat wij weten hoe met dit voedsel om te gaan, zodat de kans op voedselvergiftiging bij de kinderen of medewerkers minimaal wordt. Voedselvergiftiging kan immers erg gevaarlijk zijn. In het geval van het schoonmaken van het interieur en het speelgoed is het belangrijk dat dit regelmatig en op de juiste wijze gebeurt, zodat de kans op besmetting met micro-organismen bij de kinderen verkleind wordt.

Zoals benoemd is voedingshygiëne van groot belang. Pedagogisch medewerkers en kinderen wassen hun handen of dragen handschoenen voordat ze gaan eten of het eten gaan bereiden. Ook schoon keukenmateriaal, zorg voor voedingsmiddelen die bewaard worden en het schoonhouden van de koelkasten horen bij hygiëne. Dit zijn een paar punten waar wij op letten bij het bewaren en bereiden van eten, wat is terug te vinden in ons protocol voedingshygiëne.

10.1 Algemene hygiëne

Het kindercentrum wordt iedere dag schoongemaakt en gedweild. De kinderen kruipen en spelen voor het grootste gedeelte van de dag op de vloer. Het is dan ook belangrijk dat de vloer schoon is.

Na elke verschoning van de kinderen wassen de leidsters hun handen. Kinderen die zelf naar het toilet gaan, wassen hun handen zelf. Ook na het buiten spelen worden de handen gewassen. Tijdens de bereiding van het eten worden altijd eerst de handen gewassen. Voor en na het fruithapje en/of de broodmaaltijd worden alle handjes en gezichtjes van de kinderen gewassen met een eigen washandje.

Verder dragen pedagogische medewerkers en/of de groepshulp iedere dag zorg voor de schoonmaak van de keuken, slaapkamers en natte gedeeltes, sanitair, enz... De kinderen mogen geen straatschoenen aan in de groepen en dragen sloffen of huisschoenen. Van de ouders en leidsters wordt verwacht dat zij hoezen gebruiken voor over hun schoenen. Iedereen die de groepsruimte betreedt dient daar gebruik van te maken. De bedjes worden volgens een zogeheten bedrooster verschoond. Komt een kindje bijv. twee dagen achter elkaar dan wordt het bedje voor de derde dag verschoond.

11. Beleid gezondheid en veiligheid

Op basis van de Wet Kinderopvang is iedere kindercentrum verplicht een beleid gezondheid en veiligheid vast te stellen. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locatie werken. Met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk, speel en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's. Dit beleidsplan is geldig vanaf 1 januari 2018.

Veiligheid is een belangrijk uitgangspunt voor professionele kinderopvang. Veiligheid is voor de ouder een vanzelfsprekend gegeven. Veiligheid is voor ons een constant aandachtspunt waarbij iedere dag weer stil gestaan wordt en moet worden nagegaan of de veiligheid van de kinderen voldoende gewaarborgd is. Door De Boefjes wordt veiligheid op verschillende manieren bekeken en opgesplitst in twee vormen. De eerste vorm van veiligheid is goed controleerbaar omdat het hier gaat om feitelijkheden. Is de inventaris in goede staat van onderhoud, werkt de brandmeldinstallatie, is het speelgoed niet kapot etc..

Een veel moeilijker te controleren vorm van veiligheid ligt hem in de gedraging van personen. De meeste ongelukken zijn te wijten aan gedragingen van personen waarbij de regel die veiligheid moet waarborgen, niet (goed) wordt nageleefd. Om juist deze vorm van veiligheid optimaal te waarborgen, moet er sprake zijn van een dynamisch proces waarbij medewerkers iedere keer stil moeten staan bij de gevolgen die hun handelen kan veroorzaken indien niet wordt gewerkt conform de regels. Denkt hierbij aan kokend water, dichtvallende deuren, elektriciteit en dergelijke.

11.1 Risico- inventarisatie

Naast het beleid gezondheid en veiligheid voeren wij ook jaarlijks een risico inventarisatie uit. In de risico inventarisatie gezondheid besteden wij bijvoorbeeld ook aandacht aan de omgevingsfactoren van de ruimtes. Temperatuur, luchtvochtigheid, kwaliteit van de luchtventilatie, lawaai, allergieën en medisch handelen zijn aspecten die nauwlettend in de gaten worden gehouden. In het gebruikte model – de risico inventarisatie veiligheid- wordt per ruimte de gevaren en de mogelijke gevaren van nalatigheid benoemt. Puntsgewijs wordt hier ingegaan op de kans dat een bepaald ongeval zich voor zou kunnen doen, de gevolgen die het ongeval met zich mee zou kunnen brengen, de maatregelen die genomen moeten worden ter voorkoming van het ongeval en wie verantwoordelijk is om het ongeval te voorkomen.

Voor het registreren en bespreken van eventuele – bijna- ongevallen, wordt gebruik gemaakt van een ongevallen registratieformulier. Hierin wordt genoteerd wie, wanneer en waardoor er een ongeval heeft kunnen plaatsvinden. Meestal gaat het hier om kleine ongevallen. Toch is het leerzaam om van de registratie te leren en eventuele maatregelen te nemen om toekomstige ongevallen te voorkomen.

De registratie kan bijvoorbeeld ontwikkelingsproblemen bij een kind duidelijk maken.

Bots een kind regelmatig tegen een kast of deurpost aan dan kunnen wij ons afvragen of zijn motorisch ontwikkeling goed is of dat het wellicht slecht ziet.

Fouten in gedragingen van medewerkers kunnen moeilijk worden uitgesloten. Maar juist door deze methode van de confrontatie van eigen gedraging worden de medewerkers constant met de regels geconfronteerd.

12. Meldcode Kindermishandeling

Een bijzonder punt van aandacht in de kinderopvang is kindermishandeling.

De meldcode kindermishandeling is een stappenplan waarin staat hoe een professional moet omgaan met het signaleren en melden van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Inmiddels is per 1 juli 2013 het besluit vaststelling minimumeisen verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking getreden. Naast de verplichting de meldcode te hanteren is er een wettelijke meldplicht ingevoerd voor een vermoeden van een geweld- of zedendelict jegens een kind door een collega. Dit betekent dat een ouder van een kinderopvangorganisatie wettelijk verplicht is om contact op te nemen met een vertrouwensinspecteur als zij over aanwijzingen beschikt wordt, dat een collega een geweld of zedendelict begaat of heeft begaan en een kind hiervan het slachtoffer is.

Indien er een vermoeden is dat een ouder of medewerker zich hieraan schuldig maakt wordt melding gedaan bij het Veilig Thuis.

De meldcode beschrijft in 5 stappen wat een begeleider in de kinderopvang moet doen bij vermoedens van geweld.

Organisaties en zelfstandige beroepsbeoefenaren stellen een eigen meldcode op, gebaseerd op de 5 stappen:

- Stap 1: in kaart brengen van signalen.
- Stap 2: overleggen met een collega en eventueel raadplegen van het Veilig Thuis
- Stap 3: gesprek met de cliënt.
- Stap 4: wegen van het geweld of de kindermishandeling.
- Stap 5: beslissen: hulp organiseren of melden.

13. De groep

Op het kindercentrum wordt er gewerkt met één verticale groep (stamgroep) van max. 13 kinderen per dag. De leeftijd van de kinderen is van 0 tot 4 jaar, We streven naar een bezetting van max. 3 baby's tot 1 jaar en max. 10 dreumesen en peuters in de leeftijd van 1 tot 4 jaar.

Op onze verticale groep wordt ieder kind op zijn eigen niveau aangesproken en gestimuleerd. Broertjes en zusjes worden in dezelfde groep opgevangen. Jongere kinderen kunnen zich optrekken aan oudere kinderen en oudere kinderen leren rekening te houden met jongere kinderen. Kinderen leren spelenderwijs van elkaar, ze leren elkaar te respecteren en rekening te houden met elkaar. Zelfstandigheid en zelfredzaamheid worden hierdoor bevorderd.

Er zijn nog een aantal extra voordelen van een verticale groep:

- de taalvaardigheid wordt extra gestimuleerd doordat kinderen taal en taalspelletjes, zoals liedjes, ook boven hun niveau krijgen aangereikt;
- kinderen die zich enigszins langzamer ontwikkelen worden hierin gestimuleerd door de grote kinderen.
- de kinderen krijgen minder te maken met wisselingen van leidsters doordat ze 4 jaar lang in dezelfde groep blijven. Deze continuïteit en stablieit is van groot belang voor het opbouwen van gehechtheidrelaties met de leidsters. In een verticale groep is geen sprake van een breuk in de gehechtheidrelatie in de kritieke leeftijd van 12 tot 18 maanden. De leidsters krijgen de tijd om de kinderen goed te leren kennen en in te spelen op hun individuele behoeften en mogelijkheden;
- ouders hebben 4 jaar lang met dezelfde leidsters te maken. Hierdoor kan een vertrouwensrelatie ontstaan die van belang is voor een goede communicatie, voor uitwisseling van informatie en voor het geven van ondersteuning bij alledaagse opvoedingsproblemen. Ouders leren van elkaar dat sommige problemen sterk leeftijdsgebonden zijn en dat kinderen over sommige heen groeien.

13.1 Kennismaking en wennen

Voorafgaand aan de plaatsing van uw kind heeft u een kennismakingsgesprek. U maakt dan kennis met de pedagogisch medewerkers en er wordt informatie over en weer uitgewisseld. Tijdens dit gesprek maakt u samen met de pedagogisch medewerker afspraken over het verloop van de wenperiode. De wenperiode gaat in vanaf de plaatsingsdatum. Het uitgangspunt tijdens de wenperiode is dat uw kind zich vertrouwd en veilig leert voelen in de nieuwe omgeving. Wij vinden het dan ook van belang dat nieuwe kinderen eerst een aantal dagdelen komen wennen. Zo kunnen ze langzaam en in korte periodes wennen aan de nieuwe omgeving en groeit het vertrouwen. We besteden bij de aanmelding en de wenfase veel aandacht aan de afstemming met ouders. Gemiddeld wennen we twee weken.

13.2 Dagindeling.

Om de kinderen een goede structuur en duidelijkheid te geven vinden we het belangrijk om zoveel mogelijk vast te houden aan een vaste dagindeling. Maar aangezien we werken met een verticale groep is dit niet voor elk kind gelijk. Baby's hebben nog erg hun eigen ritme, en daar proberen we zoveel mogelijk in mee te gaan. Voor de kinderen die iets groter worden hebben we als leidraad een vast ritme zoals hieronder omschreven.

07.30	Het begin van de dag, de eerste kinderen worden gebracht. Bij ieder kind worden de bijzonderheden met de pedagogisch medewerker besproken. De kinderen die al vroeg zijn gekomen kunnen lekker gaan spelen.
09.15	De meeste kinderen zijn binnen, we gaan samen het speelgoed opruimen.
09.30	Broodmaaltijd met melk.
10.00	Alle kinderen gaan even plassen of worden verschoond. De jongste kinderen gaan slapen.
10.15	Voor de dreumesen en peuters is er tijd om een activiteit doen. Dat kan van alles zijn, bijvoorbeeld creatief of actief. Als het niet regent kunnen we lekker naar buiten!
11.30	Fruit eten en sap drinken
12.00	De kinderen die gaan slapen worden klaargemaakt(verschoonen/plassen) om naar bed te gaan en worden naar bed gebracht. Met de kinderen die niet gaan slapen, doen we een rustige activiteit..
14.30	De kinderen worden wakker en kunnen voor zichzelf spelen de jongste kinderen gaan nog even slapen.
15.00	Warm eten. De kinderen ouder dan 1 jaar krijgen een warme maaltijd/toetje
15.45	Alle kinderen gaan even plassen of worden verschoond .
16.00	Tijd voor activiteiten.
17.00	Vrij spelen tot de kinderen worden opgehaald.
18.30	We sluiten de dag af.

Opmerking: Bij baby's zal in overleg met de ouders het eigen schema worden aangehouden.

13.3 Binnenruimte

Bij binnenkomst treft u langs de muur direct onze materiaalkasten aan. Deze zijn daar bewust geplaatst om een veilige loopruimte te creëren. Door de meubels zoveel mogelijk langs de zijwand te plaatsen wordt er optimaal gebruik gemaakt van de gecreëerde vrije speelruimte op de groep. De meubels zijn van hoge kwaliteit en kindvriendelijk. Scherpe randen en hoeken zijn vakkundig weggewerkt. Het is de taak van de medewerkers evt. beschadigingen te controleren.

Op de groep staat een keukentje en een eet en knutseltafel, geschikt voor de wat oudere kinderen.

Op de groep staat ook een duo- box met onder kruip en speelruimte, zachte speelkussens, wipstoeltjes en kuipstoeltjes, geschikt voor de jongste kinderen.

Er is een comfortabele bank aanwezig waar oa. de baby's de fles krijgen.

Er zijn diverse dozen -met speelgoed dat goed aansluit op de leeftijd van de kinderen.

Het spelmateriaal is om naar te kijken, te luisteren, in beweging te zetten, te betasten en te beproeven. Zoals voor de baby's: rammelaars, activity centre, stapelbekers en knuffels.

Voor de dreumesen en peuters: verf, potloden, tekenpapier en plakspullen.

speelhoek met speelgoedbakken daarin: auto's, duplo, houtentreinrails

poppenhoek met verkleedkist, poppenbedje, poppen en kleertjes

keukentje met fornuis, servies en bestek, speelgoed eten en fruit.

Er is voldoende variatie in activiteiten zoals:

- groep en individu (liedjes zingen)
- binnen en buiten
- druk en rustig (muziek maken en voorlezen)
- geleid, gestuurd en vrij en variëteit naar ontwikkeling.

De kinderen kunnen en mogen zelf materiaal vragen, zoals klei, tekenmateriaal, puzzels, treinbaan of boekjes. Voor de oudste kinderen vanaf drie jaar hebben we speciale 3+ werkboekjes ontwikkeld waar de kinderen in mogen werken.

We bieden over de dag een afwisseling van activiteiten. Peuters hebben behoefte aan stimulans, ze willen zich ontwikkelen. We bieden hiertoe activiteiten als bouwen en knutselen. Ook hebben ze behoefte aan het kwijtraken van hun energie. Zeker na een activiteit die hun inspanning vergt, willen ze rennen en 'gek doen'. We hebben in de ochtend een moment waarop ze zich even kunnen uitleven. We spelen dan buiten waar zij meer ruimte hebben dan op de groep.

De pedagogisch medewerkers op de groep hebben een open en positieve houding. Zij stimuleren en belonen de kinderen voortdurend op gewenst gedrag en op het ontwikkelen van hun vaardigheden. Er wordt veel met elkaar gesproken. Tijdens de tafelmomenten praten we met elkaar over wat er speelt, feest(dagen), seizoenen, activiteiten en situaties die kinderen thuis hebben meegemaakt en ook in geval van conflicten op de groep.

Aan zindelijkheidstraining besteden wij gericht aandacht. Het belangrijkste is dat het kind het zelf wil. Bij de plasrondes mogen alle kinderen die dat willen, op de WC. Als er dan een plas komt belonen we dit door complimentjes, door het kind zelf de plas door te laten spoelen in de WC en door het plakken van een zelf uitgekozen sticker in zijn plasboekje.

13.4 Buitenruimte

De Boefjes beschikt over een mooie, eigen aangrenzende buitenruimte. Daarin staat een zandbak. Verder zijn diverse attributen aanwezig, zoals loop-auto's/brommers en zandbakspeelgoed. De buitenruimte is in de zomer van 2015 geheel opnieuw ingericht.

De Boefjes vindt afwisselende buitenactiviteiten erg belangrijk voor de ontwikkeling van de kinderen. We gaan minimaal één keer per dag naar buiten. Bij slecht weer, verkorten we de buitenactiviteiten in.

Andere uitzonderingen zijn; harde regen, harde wind, strenge vorst en andere extreme weersomstandigheden, waardoor het niet verantwoord is om met de kinderen naar buiten te gaan. Op die dagen kiezen we ervoor om extra binnen activiteiten te ontwikkelen. Ook op speciale dagen zoals Sinterklaas, Kerst en Pasen kan het voorkomen dat hier door de combinatie van het dag rooster en geplande binnen activiteiten van wordt afgeweken. De binnen- en buiten activiteiten worden dagelijks bijgehouden en vastgelegd in het logboek.

Er wordt ook in 2018 t.a.v. van de aangrenzende buitenruimte een jaarlijkse risico-inventarisatie -veiligheid en gezondheid- gehouden.

Uitstapjes

Ouders geven vooraf schriftelijk toestemming voor het maken van uitstapjes Naast onze aangrenzende buitenruimte maken we ook uitstapjes met de bolderkar naar het Sarphatipark, kinderboederij of de Albert Cuypmarkt. De medewerkers geven het goede voorbeeld bij uitstapjes buiten de deur met betrekking tot de verkeersregels, bijvoorbeeld bij het oversteken.

Gaan we met de auto/fiets ergens naar toe dan maken we gebruik van auto/fietsstoeltjes of een bakfiets. Vanzelfsprekend gaat er genoeg begeleiding mee tijdens alle uitstapjes en houden wij ons altijd aan de beroepskracht-kind-ratio.

De kinderen worden tijdens de buiten activiteiten gestimuleerd om te: bewegen, spelen, glijden, ballen, balanceren etc. De buitenactiviteiten sluiten aan bij de leeftijden van de kinderen.

Om de buitenactiviteiten zo goed mogelijk te laten verlopen hebben zijn er speelafspraken gemaakt met zowel de kinderen als met de leidsters. Deze regels zijn terug te vinden in ons protocol veiligheid.

14. Beroepskrachten en stagiaires

Wij vinden het belangrijk dat een kind vertrouwde gezichten om zich heen heeft. Wil een kind zich geborgen voelen, dan moet het zich gekend weten. Dit kan alleen als het kind opgevangen wordt door pedagogisch medewerkers die het kind kennen. Andersom is het ook belangrijk dat het kind de pedagogisch medewerkers kent, dat het bekende gezichten zijn waarvan hij weet dat hij ze kan vertrouwen. De leidster weet goed wat er bij ieder kind speelt. De kinderen weten de namen van de leidsters en zij zijn tevens de contactpersoon voor de kinderen. Nieuwe kinderen wennen snel bij De Boefjes en ze maken snel vriendjes en vriendinnetjes, een andere taal vormt hierin geen probleem.

Richtlijnen Beroepskracht-kind-ratio

Bij kinderen van verschillende leeftijden in één groep moet een gemiddelde berekend worden voor de vaststelling van het aantal kinderen per leidster volgens volgend schema.

	Leeftijd kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen
Groepen alle kinderen één leeftijd	0 tot 1	1	3	2	6	3	9	4	12
	1 tot 2	1	5	2	10	3	15	4	16
	2 tot 3	1	8	2	16	----	----	----	----
	3 tot 4	1	8	2	16	----	----	----	----
Gemengde leeftijds-groepen	0 tot 2	1	4	2	8	3	14 ¹	4	16 ¹
	0 tot 3	1	5	2	10	3	13 ¹ /14 ⁴ / 15 ²	4	16 ¹
	0 tot 4	1	5	2	12	3	14 ¹ /15 ³ / 16 ²	4	16 ¹
	1 tot 3	1	6	2	11	3	16	----	----
	1 tot 4	1	7	2	13	3	16	----	----
	2 tot 4	1	8	2	16	----	----	----	----

¹ Waarvan maximaal acht kinderen van 0 tot 1 jaar.

² Waarvan maximaal drie kinderen van 0 tot 1 jaar.

³ Waarvan maximaal vijf kinderen van 0 tot 1 jaar.

⁴ Waarvan maximaal vier kinderen van 0 tot 1 jaar.

Op onze verticale groep werken we met drie vaste pedagogische medewerkers, waarvan er twee het vaste gezicht zijn voor de baby's. De medewerkers hebben vaste werkdagen. Belangrijk voor de baby's is dat er dagelijks één van de twee vaste medewerkers aanwezig is. Per dag worden er op basis van 12 kinderen 2 pedagogisch medewerkers ingeroosterd. Bij 13 kinderen wordt er een extra pm-er ingezet. Per 7 kinderen in de leeftijd van 2 - 4 jaar dient er formeel 1 pedagogisch medewerker ingezet te worden.

Pedagogische medewerkers die bij De Boefjes werken hebben een verantwoordelijke en veelzijdige taak. Zij dienen te beschikken over kennis op het gebied van het verzorgen, begeleiden en stimuleren van jonge kinderen, op elk terrein van hun ontwikkeling. Verder dienen zij in staat te zijn een huiselijke, veilige en vertrouwde sfeer te scheppen voor de groep als totaal en voor alle groepsleden afzonderlijk.

Een pedagogische medewerker houdt zich verder bezig:

- het verzorgen, begeleiden en opvangen van de aan haar zorg toevertrouwde kinderen.
- contacten onderhouden met de ouder(s), zowel schriftelijk als mondeling,
- mede vorm geven aan het te voeren beleid, evenals de uitvoering daarvan,
- ondersteunende activiteiten.
- huishoudelijke taken; het kindercentrum fris en schoon houden.

Wij bieden ook een leerplek aan mensen die een opleiding volgen. De stagiaires worden direct begeleid door de vaste pedagogisch medewerkers en vallen onder hun verantwoordelijkheid, tezamen met de leidinggevende. De stagiaires worden als extra boventallige kracht op de groep geplaatst.

We werken met een multicultureel team en alle pedagogische medewerksters voldoen aan de opleidingseisen conform de CAO kinderopvang en heeft minstens één afgeronde, kindgerichte Mbo-opleiding. Tevens overlegt iedere nieuwe kracht/stagiaire voor aanvang van de werkzaamheden een geldige verklaring omtrent gedrag (VOG) die is afgegeven op de juiste functie-eisen 84 en 86..

Vakanties van vaste pedagogisch medewerkers worden zo goed mogelijk op elkaar afgestemd met in de regel dat er maar één vaste beroepskracht per keer op vakantie mag. We werken met een pool van twee vaste invalkrachten. Daarbij zorgen we ervoor dat er altijd ten minste één vaste pedagogisch medewerker op de groep aanwezig is.

14.1 Mentorsysteem

Bij De Boefjes hebben alle pedagogisch medewerksters van de groep een aantal mentorkinderen. De mentor houdt de ontwikkeling en het welbevinden van haar mentorkinderen bij. Ook is zij het eerste aanspreekpunt voor de ouders van dit mentorkind. De leidinggevende maakt na de plaatsing een afspraak met de ouders en de aangewezen mentor voor de intake. Deze intake zal plaatsvinden op een werkdag van de mentor. Gedurende de plaatsing observeert de mentor het kind en voert zij met de 10 minuten-gesprekken (n.a.v. deze observaties) en is aanwezig bij extra gesprekken, mocht dat nodig zijn.

Voor de baby's en jongste kinderen geldt dat de mentor zoveel mogelijk de eerste verzorgster op het kindercentrum is. Dit betekent natuurlijk niet dat zij zich niet over de andere kinderen zal ontfemen.

Een vaste verzorgster op het kindercentrum geeft het kind de beste kans om zich veilig te hechten en zich vertrouwd te voelen. Het werken met mentorkinderen verstevigt de relatie met ouders en kind. Als het kind met een positief gevoel wordt achter gelaten, heeft dit ook positieve gevolgen op het kind.

Bij de indeling van de mentorkinderen kijken wij naar het aantal dagen dat uw kind komt en welke pedagogisch medewerkster daar het best bij aansluit qua werkdagen. Ruilt het kind van vaste opvangdag(en), dan bekijken wij ook of het mentorschap moet worden overgedragen.

De pedagogisch medewerkers bespreken hun mentorkinderen in hun eigen team tijdens de kindbespreking.

De mentor houdt tevens de kindmap bij en zorgt ervoor dat deze actueel blijft.

Bij (langdurig) afwezigheid van de mentor worden haar mentorkinderen tijdelijk overgedragen aan één van de andere pedagogisch medewerkers.

Met het mentor systeem hopen wij te bereiken de communicatie nog effectiever te laten verlopen. Een ander voordeel van het mentorschap is meer betrokkenheid met elkaar. Ook is voor u vanaf het begin duidelijk met wie u observatiegesprekken voert en op wie u zich kunt richten bij vragen betreffende uw kind. Samen denken, doen en beslissen, waarbij een positief en gelijkwaardig contact tussen u en de pedagogisch medewerkers de kwaliteit van opvang van uw kind optimaal maakt. Door vaste momenten van contact, zoals bijvoorbeeld “dagelijks” en in de 10-minutengesprekken, maar ook via het overdrachtschriftje van uw kind wordt het contact tussen u en de pedagogisch medewerkers versterkt.

Kinderen observeren, doen we op elke moment van de dag. Daarnaast observeren we de kinderen aan de hand van observatie lijsten en methode welbevinden. Wij zullen de kinderen o.a “beoordelen” op hun taal, ontwikkeling en motoriek. Aan de hand van deze observaties worden er 1x per jaar 10 minuten gesprekjes gehouden.

14.2 Vier Ogen principe en achterwacht-calamiteitenregelingen

De definitie zoals opgenomen in de wetgeving;

de houder van het kindercentrum organiseert op zodanige wijze, dat de beroepskracht of de beroepskracht in opleiding de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene.

Dit betekent dat altijd iemand moet kunnen meekijken of meeluisteren op het kindercentrum. Met vier ogen worden dus ook vier oren bedoeld.

Richtlijnen voor de uitvoering:

- De uitvoering van het vier- ogen principe moet pedagogisch verantwoord en bedrijfseconomisch haalbaar zijn;
- De wijze waarop invulling wordt gegeven dient opgenomen te worden in het pedagogisch beleidsplan;
- Ouders en de oudercommissie worden jaarlijks geïnformeerd over de invulling van het vier ogen principe op de locatie.

Pauze

Wanneer er op een dag twee beroepskrachten aanwezig zijn blijven de pm-ers tijdens de lunchpauzes binnen. Zijn er 13 kinderen en 3 pm-ers aanwezig zal er ook (deels) binnen geluncht worden.

Ten aanzien van transparantie worden ramen niet dichtgeplakt met bijvoorbeeld werkjes en aankondigingen. Tevens zijn er maatregelen getroffen in de inrichting. Zo zijn alle deuren voorzien van glas en is de groepsruimte zeer overzichtelijk door het creëren van hoekjes op kindhoogte waarbij de medewerker de ruimte wel in zijn geheel kan zien.

Tijdens uitstapjes gaan de pedagogische medewerkers minimaal met zijn tweeën op stap met een groepje kinderen.

Ten aanzien van signaleren maken de pedagogische medewerkers gebruik van het protocol Meldcode Kinder mishandeling voor kinderdagverblijven en de daarbij behorende signalenlijst en zetten zij zich waar is in.

Ondersteuning van de beroepskrachten door andere volwassene.

Behalve door stagiaires worden onze beroepskrachten ook ondersteund door een groepshulp. Onze groepshulp werkt minimaal twee dagen per week en geeft ondersteuning in taken zoals bereiding maaltijden, huishouding en verzorging.

Achterwachting:

Als in een uitzonderlijke situatie er maar één medewerker aanwezig kan zijn en er geen andere volwassene op de locatie is, moet de achterwachting worden toegepast. Dit betekent dat in geval van calamiteiten een achterwacht beschikbaar is die binnen vijftien minuten aanwezig kan zijn op de opvanglocatie.

De (actieve) achterwacht is telefonisch bereikbaar tijdens de opvangtijden.

De volgende personen zijn telefonisch bereikbaar als achterwacht:

Mariana Patrut:	06 43986390 (binnen 15 min)
Steluta Lepinza:	06 48760878 (binnen 15 min)
Halima Benjeddi:	06 18167750 (binnen 15 min)
Monique Teiwes:	06 25216901 (binnen 20 min)

Met cameratoezicht wordt er vervolgens meegekeken totdat de achterwacht is gearriveerd.

14.3 Cameratoezicht:

Camera toezicht is vorm van toezicht die steeds vaker in de kinderopvang wordt gebruikt. De Boefjes behoort tot de weinige crèches die hier nog geen gebruik van heeft gemaakt. De Boefjes gaat vanaf 1 januari 2018 werken met cameratoezicht.

Waarom cameratoezicht?

- Vergroten van de veiligheid van de geplaatste kinderen, de medewerkers en de bezoekers en het beschermen van de eigendommen van De Boefjes;
- Het preventief voorkomen van ongeoorloofd gedrag mede door het afschrik effect vanwege een grotere pakkans ongewenste gasten/handelingen;
- Vergroten van mogelijkheden toetsing kwaliteit;
- Bevorderen van transparantie in aanvulling op het vier- ogenprincipe. Op momenten dat er incidenteel, bijv bij een calamiteit, 1PM-er op de groep aanwezig is, kan er te alle tijden meegekeken worden via de camera's;
- Mogelijkheid repressief gebruik (ondersteuning bij opsporing n.a.v. calamiteiten, crimineel gedrag of incident).

De camera's hangen zichtbaar in de groepsruimte m.u.v de verzorgingsruimte en de natte groep (peutertoilet). De beelden kunnen uitsluitend door de houder bekeken worden en worden automatisch iedere maand gewist.

14.4 Deskundigheids bevordering

De visie en werkwijze zoals beschreven in dit pedagogisch plan, dienen als leidraad voor de leid(st)ers in het werken met de aan hen toevertrouwde kinderen.

Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen.

Daarom zal er, eens per 12 weken, tijdens het teamoverleg een thema, of een onderdeel van een thema, over veiligheid of gezondheid op de agenda staan. Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Zo blijven we scherp op onze werkwijze en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de

inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt. Daarnaast bespreken we vaste terugkerende onderwerpen zoals; personeels bezetting, stagiaires, protocollen, voedingsbeleid, klachten, wat kan er beter, rondvraag. Per onderdeel wordt eventuele bijbehorende acties benoemd.

Open aanspreek cultuur

Door de kleinschaligheid binnen ons bedrijf hebben we dagelijks onderlinge overleg en contact met elkaar tijdens het werk. Dit gebeurt mondeling, schriftelijk of in onze medewerkers- app groep. Voor schriftelijke overdracht gebruiken we de agenda en de overdrachtsmap. Mede hierdoor bespreken we direct punten waar we tegenaan lopen en maken we het mogelijk elkaar aan te spreken of te bevragen en te overleggen met elkaar.

Kinder-EHBO

Op onze locatie doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit helaas niet te voorkomen. Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen, waardoor (kinder) EHBO noodzakelijk is.

De volgende medewerkers hebben een geldige en geregistreerd certificaat (NIKTA) voor kinder-EHBO:

Halima Benjeddi (pm-er) 12 September 2017> herhaling Sept 2018

Monique Teiwes (pm-er/beleidsmw) 12 September 2017> herhaling Sept 2018

Informatie bijeenkomst veranderingen kinderopvang IKK:

Steluta Lepinzan 13 Sept 2017 > 22 Januari 2018

Informatiebijeenkomst over kindermishandeling: 25 Sept 2017

Monique Teiwes (beleidsmedewerkster)

Studiedag Kindvakbeurs: 19 Januari 2018

Steluta Lepinzan > workshop Introductie babyspecialist

Halima Bejeddi > workshop Introductie babyspecialist

Monique Teiwes > workshop Introductie babyspecialist

Training Starten met de nieuwe Risicomonitor > 2 februari 2018

Monique Teiwes (beleidsmedewerkster)

BHV> herhaling september 2018

Halima Benjeddi

Monique Teiwes

15. Verhouding thuis en het kindercentrum.

Veiligheid en vertrouwen gaan hand in hand. Wanneer het kind zich veilig voelt in de groep en bij de pedagogisch medewerkers zal het kind zich vertrouwd voelen om op ontdekking uit te gaan, zijn emoties te tonen en ruimte te voelen om zichzelf te mogen zijn. Door een kind een veilige omgeving te bieden kan een kind zich hechten zowel aan de omgeving als aan personen. Zo ontstaat er een hechtheidsrelatie.

Het is van belang dat het kind zijn vertrouwde rituelen en ritme kan meenemen naar de groep. Als het kind groter wordt en langer op het dagverblijf is, zal hij de rituelen en het ritme van de groep ook als vertrouwd gaan ervaren, het wordt zijn eigen, tweede, cultuur.

De vertrouwensband tussen de ouders/verzorgers en de pedagogisch medewerkers is minstens zo belangrijk. Wij vinden het heel belangrijk dat ouders/verzorgers hun kind met een

goed gevoel achter laten en wij samen met de ouders/verzorgers op één lijn staan als het gaat om de opvoeding van het kind. De Boefjes is van mening dat er een balans moet zijn tussen de thuissituatie en het kindercentrum. Dit wordt onder andere gecreëerd door (reguliere) aandacht, structuur, duidelijke regels en de handhaving daarvan. In de praktijk blijkt dat als deze aspecten door zowel thuis en het kindercentrum nageleefd worden dat de kinderen normaal functioneren. Zodra er in de thuissituatie (scheiding ouders, huwelijk, overlijden, vakantie, ziekte, etc.) of bij het kindercentrum (feestdagen, schoolreis, ziekte leidster, etc.) iets verandert, kan dit bij de kinderen voor onbalans zorgen en dit op verschillende manieren bij het kind naar buiten komen.

Denk hierbij aan:

- negatieve aandacht
- heel druk
- rustiger dan normaal of stil
- gevoeliger dan normaal

Indien deze situatie zich voordoet bij een kind, dan proberen wij dit tijdig op te merken en samen met de ouder(s) te kijken naar de mogelijke oorzaak en dit gezamenlijk op te lossen.

15.1 Oudercontacten

Ouders en kinderopvang delen de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding van het kind. Om een kind goed op te kunnen vangen dienen wij op de hoogte zijn van de thuissituatie van het kind. Uiteraard voor zover dit van betekenis is voor de opvang. Andersom moet de ouder ook weten hoe de dag op de kinderopvang is verlopen, hoe het kind zich daar gedraagt, voelt etc. Regelmatige uitwisseling tussen ouders en pedagogisch medewerkers vinden wij belangrijk.

We nemen de tijd voor een kennismakingsgesprek. In dit gesprek wordt de basis gelegd voor verdere samenwerking en het opbouwen van een vertrouwensband. Na een paar maanden is er de mogelijkheid voor ouders om een evaluatiegesprek te hebben. Tijdens dit gesprek kijken we met de ouders terug op de wenperiode van het kind en bespreken we hoe het tot dan toe gaat. Deze informatie gebruiken wij om te checken of ouders tevreden zijn over de wenperiode en om de kennismaking van kinderen nog beter te laten verlopen.

Maandelijks ontvangen ouders een nieuwsflits van De Boefjes, met daarin het thema van de maand, belangrijke mededelingen, wijzigingen, nieuwtjes en wetenswaardigheden. Daarnaast worden er mails naar de ouders gestuurd waarin we snelle aanvullende informatie willen verstrekken. Jaarlijks worden de ouders uitgenodigd voor de 10- minuten gesprekken. Naast de dagelijkse overdrachtsmomenten en de nieuwsbrief zijn er nog andere zaken van belang voor ouderbetrokkenheid, zoals de jaarlijks terugkerende “borrel”.

Contacten met ouders zijn er natuurlijk ook tijdens het brengen en halen van de kinderen. 2 keer in de kinderopvangperiode vindt er een oudergesprek plaats tussen ouders en een pedagogisch medewerker. De gesprekken vinden plaats rond de leeftijd van 2 jaar en als het kind bijna naar de basisschool gaat (3,9 jaar), het zogeheten ontwikkelings- eindgesprek .

Voorafgaand aan de oudergesprekken observeren wij de kinderen om een zo goed mogelijk beeld van uw kind te krijgen. Dit doen wij aan de hand van het specifiek observatiesysteem “welbevinden”. U wordt voor de bovengenoemde gesprekken door de pedagogisch medewerkers uitgenodigd. Natuurlijk kunt u altijd op eigen initiatief een gesprek aanvragen met de pedagogisch medewerkers of de teamleidster van De Boefjes.

Op verzoek van de ouder, de mentor of het team kan een kind ingebracht worden tijdens het teamoverleg, dat voorgezeten wordt door de leidinggevende kinderopvang of men kan de

leidinggevende rechtstreeks benaderen. Het kan wenselijk zijn dat de leidinggevende bij zorgen rondom gedrag en ontwikkeling het kind in de groep observeert. Vervolgens kan er besloten worden de zorgen om het kind extern te bespreken met de GGD. Ook kan er voor gekozen worden andere instanties te benaderen zoals het Veilig Thuis, vertrouwensinspecteur, jeugdgezondheidszorg etc. voor advies.

Al deze vormen van communicatie tussen ouders/verzorgers en pedagogisch medewerkers bevorderen een goede samenwerking en vertrouwensrelatie. Bovenal geldt: open communicatie is van groot belang voor een goede afstemming. Het is belangrijk dat u uw kind met een gerust hart aan onze zorg toevertrouwd en u zich daarbij prettig voelt. Bespreek eventuele moeilijkheden dan ook direct en houdt geen zorgen achter. Van de pedagogisch medewerkers mag u verwachten dat wij open, respectvol en eerlijk met u over uw kind communiceren.

15.2 Overdracht naar de basisschool

Voor elk kind dat naar de basisschool gaat worden een overdrachtsformulier en/of aanvullende informatie uit het kindvolgsysteem ingevuld.

Deze informatie wordt met ouders besproken en met toestemming doorgestuurd naar de basisschool en/of aan ouders meegegeven.

Op het overdrachtsformulier is ruimte voor ouders om aanvullingen toe te voegen over het beeld van hun kind. Na het gesprek met ouders vindt overdracht tussen kinderdagverblijf en basisschool plaats minimaal 1 maand voordat het kind 4 jaar wordt.

Voor kinderen met opvallend gedrag / zorgkinderen zal het gesprek met ouders en de daaruit volgende overdracht eerder plaatsvinden.

15.3 Oudercommissie

Als ouders kunt u invloed uitoefenen op ons beleid via de oudercommissie (OC). De oudercommissie heeft een adviserende, ondersteunende functie en is tevens een aanspreekpunt voor de ouders. De oudercommissie komt eens in de 3 maanden bij elkaar om samen met Steluta te vergaderen over het wel en wee van de groep.

16. (Huis) Regels

Regels zijn belangrijk voor kinderen, zij bieden structuur en duidelijkheid. Kinderen weten waar ze aan toe zijn, ook dit geeft duidelijkheid en veiligheid. Daarom zijn er op het kindercentrum een aantal regels. De kinderen en de ouders worden bekend gemaakt met deze regels.

Gedragsregels/afspraken

- We gaan op een leuke manier met elkaar om
- We tonen respect voor onszelf, voor de ander en de omgeving
- Kinderen komen niet in de keuken
- Kinderen lopen niet op het meubilair
- We zijn zuinig op het speelgoed en knutselmateriaal
- Als je iets hebt gebruikt ruim je het op;
- Je mag geen speelgoed afpakken van de ander
- Je mag niet gooien met het speelgoed en andere voorwerpen
- Je mag geen speelgoed mee naar huis nemen
- We doen geen vechtspelletjes
- Kinderen mogen elkaar geen pijn doen
- Het is verboden te roken binnen het kindercentrum, op de buitenspeelplaats en in het bijzijn van een kind.

Regels bij het brengen en halen.

- De jassen hangen we op aan de kapstok
- De tassen bergen we op in het vakje op naam van het kind.
- Pedagogisch medewerkers zullen de ouders en de kinderen hartelijk begroeten en elke dag een overdracht doen
- Ouders en de kinderen dienen zich af te melden bij het verlaten van het kindercentrum.
- Kinderen mogen niet alleen het dagverblijf verlaten

Regels t.a.v. eten & drinken

- Tijdens het eten blijven we aan tafel zitten
- Kinderen onder de 1,5 jr zitten vast
- Zowel kinderen als leidsters wassen hun handen voor het eten
- Bij het eten beginnen we altijd tegelijk
- Kinderen worden gestimuleerd om hun eten en drinken op te maken. Grote eters mogen een extra hapje als dit er is.
- Kinderen wordt geleerd op elkaar te wachten. Op aanwijzing van de pedagogisch medewerkers mogen zij de tafel verlaten.

Regels/afspraken t.a.v. buitenspelen

- Buitenspelen gebeurt altijd onder toezicht van een beroepskracht of stagiaire die hiervoor opdracht heeft gekregen.
- Er mogen geen kinderen klimmen op de speeltoestellen.
- Pedagogisch medewerkers ruimen los speelmateriaal op in de buurt van de speeltoestellen
- Binnen speelgoed blijft binnen, buiten speelgoed blijft buiten
- Zand blijft in de zandbak
- Niet met speelgoed, zand, ed. gooien
- Geen speelgoed afpakken van de ander
- De pedagogisch medewerker die buiten staat beslist of er zonder jas buiten gespeeld mag worden.
- Pedagogisch medewerkers dragen er zorg voor een nette en opgeruimde tuin.

Regels bij het naar huis gaan

- Ouders moeten zich afmelden bij de pedagogisch medewerker voordat zij de opvang verlaten.
- Ieder kind neemt zijn/haar tas en eventueel werkjes mee naar huis
- Ouders moeten de toegangsdeur goed sluiten bij vertrek en uitsluitend hun eigen kind doorlaten.

Door het hanteren van afspraken op de groep maken de pedagogisch medewerkers duidelijk aan de kinderen wat wel en wat geen gewenst gedrag is. Ook zorgen afspraken voor structuur en duidelijkheid. Dit helpt kinderen om hun eigen weg te vinden binnen de aangegeven kaders. Regelmatig zullen kinderen proberen om de grenzen die worden gesteld te verkennen. Ook komt het voor dat kinderen de grenzen overschrijden door zich niet aan de gestelde afspraken te houden. In zulke gevallen zal de groepsleiding de kinderen corrigeren. Hiermee maakt de groepsleiding duidelijk dat het vertoonde gedrag niet gewenst is. Als kinderen gedrag vertonen dat wel gewenst is, zal de groepsleiding het kind belonen. Het uitgangspunt is dat het belangrijker is het positieve gedrag aandacht te geven dan het negatieve, immers wat aandacht krijgt groeit.

17. Algemene praktische informatie

De groep is telefonisch bereikbaar op: 020 4708842
Steluta Lepinzan (directeur): 06 48760878

17.1 Openingstijden

De Boefjes is op werkdagen geopend van 07.30 uur tot 18.30 uur. Het dagverblijf is gesloten op de algemeen erkende feestdagen en om de vijf jaar op 5 mei. Tevens sluiten we voor twee studiedagen per jaar. U wordt aan het begin van het nieuwe jaar op de hoogte gebracht van de sluitingsdagen.

U kunt uw kind brengen en ophalen op de volgende breng- en haaltijden.

- brengen tussen: 07.30 tot 9.30 uur en

- ophalen tussen: 16.30 tot 18.30 uur.

Wij hebben voor deze tijden gekozen zodat er niet de hele dag onrust ontstaat voor de kinderen door het komen en gaan van kinderen en ouders.

Komt u uw kind herhaaldelijk later dan 18.30 uur ophalen, zullen wij u een extra bedrag van 25 euro per 15 minuten in rekening moeten brengen. Wij gaan ervan uit dat dit zelden voorkomt.

17.2 Inschrijving / plaatsing:

Via het online formulier kunt u zich aanmelden. Binnen enkele dagen ontvangt u een email ter bevestiging dat u staat ingeschreven. Dit betekent geen garantie voor een evt. plaatsing.

- Plaatsing geschiedt in principe op volgorde van inschrijving.
- Er wordt voorrang verleend als het gaat om plaatsing van een broertje/zusje van een reeds geplaatst kind.
- Het kan voorkomen dat een ouder een verzoek bij ons neerlegt voor een wijziging in de bestaande opvangdagen van een reeds geplaatst kind.
Tevens kijken we naar de leeftijd van een kind en de gewenste opvangdagen.

De snelheid van plaatsing is dus afhankelijk van een aantal factoren.

Stap 1: We nemen contact op en leggen de beschikbare dagen voor (plaatsingsaanbod).

Stap 2: We nodigen u uit voor een rondleiding en kennismaking.

Stap 3: U krijgt 5 werkdagen de tijd om een beslissing te nemen.

Nadat u akkoord bent gegaan met de plaatsing zetten we het administratieve gedeelte in zijn werking. Er wordt een overeenkomst ondertekend. Vanaf dit punt is de plaatsing een feit.

17.3 Zieke kinderen

Zieke kinderen kunnen de opvang niet bezoeken. Dit in het belang van het kind zelf, maar ook in het belang van de in de groep aanwezige kinderen.

Een kind is ziek als:

- het koorts heeft (38 graden Celsius of hoger);
- het zich niet meer kan handhaven in de groep, omdat het zich niet lekker voelt;
- er sprake is van een besmettelijke ziekte, zoals bof, ernstige diarree, hoofdluis, impetigo/krentenbaard, geelzucht, middenoorontsteking, rode hond, roodvonk, waterpokken (totdat ze zijn ingedroogd), mazelen, wormen, besmettelijke huidinfecties.

Soms wordt een kind ziek wanneer het de groep bezoekt. Om de ouders in kennis te kunnen stellen maken we gebruik van de gegevens op het calamiteitenformulier. In de meeste gevallen vragen we de ouders om het kind zo spoedig mogelijk kunnen ophalen, soms zal dat direct moeten gebeuren. In het geval dat ouders niet in staat zijn om direct het kind op te halen, wordt een tweede adres gevraagd (b.v. grootouders, buurvrouw). Deze gegevens worden tevens opgenomen op het calamiteitenformulier.

Richtlijn voor overleg met de ouders indien het kind:

- hangerig is;
- opvallend ander gedrag vertoont;
- heeft gebraakt;
- uitslag/vlekken heeft;
- ernstige diarree heeft.

De ouders worden over eventuele heersende infectieziekten geïnformeerd via de mail en door een briefje op de deur. De regeling voor infectieziekten wordt gehanteerd, zoals opgesteld door de GGD.

Van een aantal ziekten wordt melding gemaakt bij de GGD. Tel: GG&GD: 020 555 59 11

Medicijnen toedienen

De Ouders geven voor het verstrekken van medicijnen schriftelijke toestemming middels een toestemmingsformulier "indienen medicatie"

De 3 stappen zijn;

1. Noteren op het medicatieformulier en het formulier in de groene registratie map doen.
2. Noteren op de daglijst (baby) of bijzonderheden (dreumes-peuter), dit ook de andere dagen noteren zolang het medicijn moet worden gegeven.
3. Elke dag afvinken op de daglijst.

Er worden alleen medicijnen in de originele verpakking met bijsluiter verstrekt, die op naam van het kind uitgeschreven zijn.

Er worden alleen medicamenten verstrekt die al eerder thuis verstrekt zijn.

Vóór het verstrekken van het medicament wordt de bijsluiter gelezen.

Medicijnen worden in de originele verpakking met houdbaarheidsdatum bewaard.

De houdbaarheidsdatum van het medicijn wordt voor toediening gecontroleerd.

Medicijnen worden volgens voorschrift bewaard.

Pijnstillers of koortsverlagende medicijnen worden alleen op doktersadvies verstrekt.

17.4 Eten en drinken.

De Boefjes zorgt voor:

- warm eten: biologische maaltijden
- fruit: (biologisch) appel, banaan, peer, kiwi en meloen
- melkproducten: halfvolle melk en (biologisch) yoghurt
- brood: volkoren brood
- broodbeleg: smeerworst, smeerkaas
- pindakaas, appelstroop, honing en chocopasta (voor de oudste kinderen).
- drinken: appelsap en water
- tussendoortje: soepstengels en volkoren koekjes

Als uw kind een van deze voedingsmiddelen niet mag hebben i.v.m. bijvoorbeeld een allergie of dieet verzoeken wij u dit aan de pedagogisch medewerkers door te geven. U dient in dat geval zelf zorg te dragen voor dranken/voedsel dat uw kind wel mag hebben. Flessenvoeding wordt verstrekt door De Boefjes, waar alleen Friso 1 en 2 aanwezig zijn. Mocht uw kind andere flessenvoeding krijgen, dan dient u dit zelf mee te nemen.

Warm eten

Kinderen op De Boefjes krijgen dagelijks een warme maaltijd. Deze maaltijden worden samengesteld volgens de richtlijnen van ons voedingshygiëne protocol. De maaltijden bestaan uit aardappelen, groente, vlees, vissticks, volkorenpasta, zilvervliesrijst en peulvruchten. Regelmatig gebruiken we biologische producten. Wij vinden het belangrijk dat de warme maaltijd leuk en uitdagend is. We proberen door een gevarieerd aanbod de kinderen verschillende smaken te laten ontdekken. Ze leren de verschillende groente kennen en door het groepsproces zullen kinderen makkelijker gaan eten. Vanaf 1 jaar mogen de kinderen met de pot mee eten. Er wordt niet te vroeg met hard eten gestart. Voor de jongere kinderen die nog niet zo goed stukjes kunnen eten, pureren we het eten.

17.5 Ruildagen

Ieder kind krijgt de kans om drie keer per kalenderjaar te ruilen. De pedagogisch medewerkers houden dit middels een registratielijst bij. Ruildagen die in een kalender jaar niet gebruikt worden, komen te vervallen en kunnen niet meegenomen worden naar het volgende jaar. Een ruildag is maximaal een maand van tevoren te reserveren bij de pedagogisch medewerker. Wij kunnen ruildagen geven in overleg, bij voldoende plek. De nationale feestdagen, studiedagen, vijf mei (1x per vijf jaar), vakantiedagen en ziektedagen zijn niet te ruilen. Tijdens de vakantie maanden juli/aug mag er niet geruild worden.

17.6 Extra dagen

Wij bieden ouders de gelegenheid om extra dagdelen af te nemen. Wel zal eerst bekeken worden of de extra afname mogelijk is. Hierbij wordt gelet op de bezetting van de groep. U kunt bij de pedagogisch medewerkers van de groep navragen of er een mogelijkheid bestaat. Voor de prijzen van extra afname van dagdelen verwijzen wij u door naar onze prijslijst.

17.7 Wijziging en opzegging

Wanneer u structureel van dagen wilt veranderen kunt u dit doorgeven aan de leidinggevende De Boefjes. Als het direct mogelijk is dan wordt dat uiteraard geregeld. Zo niet, dan komt u op de interne wachtlijst te staan. In geval van vermindering of totale opzegging dient u rekening te houden met een opzegtermijn van 1 maand. Indien uw kind vier jaar wordt eindigt de opvang halverwege of aan het einde van de maand waarin het kind vier wordt. U hoeft hier verder niets voor te doen.

17.8 Klachtenprocedure

Interne klachtenprocedure

Uw kind is bij de medewerkers van De Boefjes in goede handen. Maar hoe goed alle medewerkers van ons kindercentrum ook hun best doen, het kan altijd gebeuren dat u het ergens niet mee eens bent.

Als u als ouder ontevreden bent over een medewerker of betreffende de opvang van uw kind of de dienstverlening van ons kindercentrum dan vernemen wij dit graag. Wij kunnen dan gezamenlijk proberen een oplossing te vinden om uw ontevredenheid weg te nemen. In de meeste gevallen is het raadzaam om uw ongenoegen te bespreken met de persoon die in eerste instantie verantwoordelijk is, namelijk de pedagogisch medewerker. U mag hierover een mail sturen, wanneer u dat makkelijker vindt. Van uw kritiek kunnen we namelijk leren.

Vanzelfsprekend kunt u ook altijd bij de leidinggevende en/of de directeur terecht om uw klacht te bespreken.

Is er van uw kant echter sprake van een formele klacht, dan vragen wij u dit schriftelijk bij een van de groepsleidsters, de leidinggevende of bij de directie neer te leggen.

U kunt hiervoor het klachtenformulier gebruiken, te downloaden op de website of op te vragen bij de medewerkers van Kindercentrum De Boefjes.

Bij de groepsleidster kunt u terecht met klachten ondermeer op het gebied van:

- het functioneren van de groepsleidster en/ of kinderen
- de huisregels en tijden
- accommodatie en spelmateriaal
- hygiëne en voeding

Bij de leidinggevende kunt u terecht met klachten onder meer op het gebied van:

- alle bovengenoemde zaken
- procedures binnen het kinderdagverblijf
- aanname en plaatsingsbeleid

Bij de directie kunt u terecht met klachten onder meer op het gebied van:

- alle bovengenoemde zaken
- financiële zaken
- het functioneren van de medewerkers (waaronder ook leidinggevend)
- algemeen beleid

U bent vrij om te kiezen bij wie u een klacht indient. Wel vragen wij u de meest geschikte persoon te kiezen naar aanleiding van bovenstaande uiteenzetting van klachten naar soort.

Externe klachtenprocedure

De kinderopvang kent een uitgebreide regeling op het gebied van klachten en geschillen.

Deze komen oa. voort uit de Wet Kinderopvang en de Wet Klachtrecht.

Kindercentrum De Boefjes is aangesloten bij De Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen.

Bij het klachtenloket Kinderopvang (www.klachtenloket-kinderopvang.nl) dat is verbonden aan De Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen wordt eerst geprobeerd om de klacht op te lossen door het geven van informatie, advies, bemiddeling of mediation.

Ouders/oudercommissie kunnen een geschil indienen bij De Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen als:

- De kinderopvangorganisatie niet binnen zes weken heeft gereageerd op een schriftelijke klacht.
- De ouders/oudercommissie en de opvangorganisatie het niet binnen zes weken eens zijn geworden over de afhandeling van een klacht.
- De kinderopvangorganisatie geen adequate klachtenregeling heeft.

De Geschillencommissie moet volgens de wet binnen 6 maanden uitspraak doen. In de meeste gevallen zal de Commissie sneller een uitspraak doen. De uitspraken van de commissie zijn bindend voor zowel de ouders en oudercommissies als de aangesloten kinderopvangorganisatie. De Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen publiceert geanonimiseerde uitspraken op haar website.

